

KRISE OG LOKAL MOBILISERING

TILFELLET HASVIK

Innledning fiskeripolitisk konferanse

Hasvik 7-8 mars 2017

Ragnar Elias Nilsen ISS. UIT-Norges Arktiske Universitet

HASVIK-ERFARING

- Hasvik har lyktes med å snu ei krise og å motvirke de negative effektene av den nasjonale fiskeripolitikken gjennom
- A) Å utnytte komparative fortrinn –dvs. et rikt kystnært fiske som gir grunnlag for levering av stor , høykvalitets fisk til lokale fiskebruk
- B) Lokal mobilisering for å sikre næringsutvikling fra folk flest og gjennom kommunalt lederskap der egenbasert utvikling har stått i fokus .
- C) Uttrykt fra Eva Husby: Det skulle ikke være omstilling, men utvikling

Bakgrunn: Fiskeripolitikk og krise

- To- delt krisebakgrunn for Hasvik fra 2002:
- 1) Konkurs i de tre landanlegga i Sørvær, Breivikbotn og Hasvik i 2002
- 2) Samspill mellom eksterne trålintresser og statlige tiltak som undergravde leveringsplikten for tråleren som leverte til Sørvær
- Hvor ender den fisken som Finnmark og Hasvik tapte på dette spillet , og hva tjener Giske Havfiske på denne fisken nå?

- Allment: Liberalisering av fiskeripolitikken som har ført – og fortsetter å føre – fisken bort fra fiskerisamfunn i Finnmark (jmf. fortsatt overføring av torskefiskekvoter ut av Finnmark i følge direktoratet)

FINNMARK : TAP AV KVOTER

- Siste halvår 2016 i følge direktoratet:
- Søkt eller gjennomført kvoteoverføring på kvitfisk fra Finnmark til det øvrige Nord-Norge:

- Av i alt 36 kvoteoverføringer:

20 ut av Finnmark og 5 Inn i Finnmark =

Netto tap 15 av kvitfiskkvoter for Finnmark 2. halvår 2016

Det er dette ressursranet av Finnmark som er skapt gjennom den nåværende nasjonale kvotepolitikken som Hasvik sin lokale kystfiskerpolitikk er et godt svar på.

HASVIK: MOTSTRATEGI

- Det interessante med Hasvik: Kommuneledelse og lokalbefolkning har ført en motstrategi som delvis har lyktes :
- Fra klar nedgang til vekst i folketall i kommunen
- Det er skapt mange nye jobber: Særlig innen fiskeforedling og turisme

- DVS.: Samla og mye godt samlende lokal utviklingsstrategi der de et godt stykke på veg har klart å motvirke den negative effekten av den norske fiskeripolitikken for Finnmark
- MEN: Til en høy pris: Hasvik og Finnmark måtte gi fra seg ei årlig torskvote på 791 tonn mot ei engangserstatning på 17,5 millioner

MOTSTRATEGIENS INNHOLD

- Motstrategien i Hasvik har vært ført gjennom tre organ:
 - Kommunalpolitikken
 - Selskapet Sørvær Kystfiskeinvest. Dynamisk effekt her: Lån til båt / kvote betales tilbake og kan brukes til nytt lån. 85% lokal leveringsplikt
 - Hasvik i Utvikling, i funksjon 2002 -2009, har skapt 85 nye jobber i flere næringer.
-
- DET VIKTIGSTE:
 - 1) Brei lokal mobilisering der mange har deltatt aktivt
 - 2) Tiltak og konsekvenser er retta inn mot heile kommunen og mot i alle fall to/ tre næringer : Fiske /lineegning, fiskeforedling og turisme

KONKLUSJON

- Hasvik har maktet å snu krise til positiv utvikling for kommunen
- Gjennom brei politisk og lokal mobilisering der mange har deltatt aktivt – også gjennom å engasjere seg i næringstiltak
- Gjennom tiltak som er retta inn mot heile kommunen og mot i alle fall to-tre næringer : Fiske / lineegning, fiskeforedling og turisme
- = ei satsing som har skapt robusthet i næringsgrunnlag